

د کوشنیوالي خواږه ملګري

لیکوال: ډاکټر معمار حشمت الله اتمر
پیڅلیک: غویی ۱۴۰۴ لـسپړدی

Ketabton.com

سیدو او عیدو

لیکي پوهه:

سرلیک: سیدو او عیدو

لیکوال: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

ابډپټور:

د پڅښتنی ډیزان: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

خپرندوی:

چاپشمپر: ۱۰۰

چاپ نېټه: میاشت - غویی / کال ۱۴۰۴

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او خپرندوی سره خوندي دي، بي اخځ
بنووني تری د گټي اخیستنې اجازه نه شته.

سیدو او عیدو

.....

لړلیک

چوپړی

سرلیک

- ۱..... پڅښتی.
- ۲..... بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳..... لیکي پوهه:
- ۴..... لړلیک
- ۵..... تران (پیل، شروع، برید)
- ۷..... د یادښتونو له پاره:
- ۸..... ناندوله (ناول، کپسه یا داستان)
- ۶۵..... د چاپ شویو کتابونو لېست
- ۶۸..... د کار لاندې کتابونو لېست
- ۶۹..... د امکان او وخت په صورت کې
- ۷۰..... د پڅښتی څټ

سیدو او عیدو

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بي پایه ستاینه او بی حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چي د وجود مانی او کاینات یی د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پیژندلو پرته جور کرل. هغه د ذات پوهه، عالی، لور او بنکلي نومونه دي، او کائناتو د پیدایښت یوه حتمي لامل دی. عظمت، د ټولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهی او بی وسی یوه له لورو وسیلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل می و غوښتل یو بل حقیقي داستان یا ناول چي کیسه یی په هېواد کې د ننه تېره شوی ده، د خپلو کتابونو مینوالو او لوستونکو سره شریکه کړم. زما د کتابونو مېنه وال یوازي معماران او انجینران نه دي، نه باید اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو لیکنو کې توپیر راوړم چي د هرې ځانگي مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړي چي لیکنې می توپیر و لري او هم به می مینه وال ډېر شي.

سیدو او عیدو

پاکه ربه!

زمور له پاره خپله لاره بي ستونزې كړه، تر څو مور له تا پرته بل څوك و نه وینو او نه يې پېژنو. زمور سره مرسته و كړه تر څو مو په وجود كې د غرور نخښه پاتې نه شي او د اسلام د دين له سپيڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوك چې دا كتاب لولي په ډېر درنښت هېله كېږي چې، خپلې غوښتنې او وړانديزونه د دې كتاب د بيا كتنې له پاره، زما سره شريكه كړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په در نښت

ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

سیدو او عیدو

.....

د یادښتونو له پاره:

..... -۱

..... -۲

..... -۳

..... -۴

..... -۵

..... -۶

..... -۷

..... -۸

..... -۹

..... -۱۰

سیدو او عیدو

نانډوله (ناول، کپسه یا داستان)

په پخوا پېر یانی (یعنی) د اعلیحضرت محمد ظاهر شاه په پاچاهۍ کې دوی ملگری وو.

د هغوی نومونه په لاندې ډول وو:

۱- سید محمد مشهور په سیدو

۲- عید محمد مشهور په عیدو

د نوم لڼدونه د کوشنیانو له پاره په نورو ژبو او هېوادونو کې هم دود دی.

اما غوره ده چې زمونږ او نورو اسلامي هېوادونو کې نومونه په بشپړه توګه و ویل شي، ښه به وي.

ځکه زمونږ او نورو اسلامي هېوادونو کې نومونه د دین او ډېری یې د قرآنکریم نه اخیستل شوي دي، چې په لنډولو یې مانا (معنی) کې توپیر راځي.

هغوی د اوومي سیمې (ناحي) په یوې کوشنۍ سیمې کې ژوند او د کوشنیتوب خواره ملگری وو.

د یوه کور یې د پوخ سرک نه په ښي او د بل کور یې د پاخه سرک نه په کین خوا کې شتون درلود.

دواړه ډېر ساده او منځني ژوند خاوندان وو.

سیدو او عیدو

د سیدو پلار د کروندگرو مشر او په سیمې کې به یې اوبو د وار وپشلو (میرآو) دنده تر سره کوه.

د عیدو پلار خټگر و.

دوی دواړه په لمړي ټولگي کې سره بلد او په یوه ورځ یې پر لوست پیل کړ.

سیدو په لیک او لوست کې تر عیدو تکره و.

څو کاله یې د کورونو سره نږدې بنونځی کې سبق و وایه.

دوی دواړه به د یوه میز تر شا او په یوې اوږدې څوکۍ کیناسته.

د هغه وخت څوکۍ او مېزونه د کونډ (کنډ) د نښترو ونو لږگیو او تختو نه جوړ شوي ول.

میز به یې هم اوږد او د اوږدې څوکۍ سره نښول شوي و.

مېز او څوکۍ د دوو کسانو له پاره جوړ شوي و.

د بنونځي الکانو نه شوی کوی چې مېز او څوکۍ له ځایه پورته او یا یې له یوه ټولگي نه بل ټولگي ته یوسي.

دوی دواړه به خوا پر خوا کیناسته.

سیدو او عیدو

دېږی بنونکو به سوچ کوه چي سیدو او عیدو سره ورونه دي، د هغوی څېرې یو بل ته ورته نه وي، مگر جگوالی او اندامونه یې یوه بل ته سره ورته و.

هغوی به په تشو گړیو کي سره کیسي کوي.

دا راز هغوی تر درېیم ټولگي پورې سره یو ځای او کورونو ته نږدې بنوونځي کي سبق و وایه.

درې کال وروسته بنوونځي د هغه ځای نه لرې کډه وکړه او د هغوي د کورونو نه دوی بس تم ځای (د موټرو دوی ایستگاه) لرې شو.

دوی بله لار نه درلوده او اړین وو چي هماغه بنوونځي ته لار شي.

هغوی دواړه به له کوره وختي وتل او په پاخه سړک کي به یوه بل ته درېدل (انتظارکوه)، بیا به سره یو ځای کېدل او په گډه سره به بنوونځي ته تلل.

هغوی به له ځانه سره لږ وچه ډوډی د بنوونځي په کڅوره کي راوړه، د تفریح په وخت کي به تر ونو لاندې په پوله کیناستل او وچه ډوډی به یې خوره.

وروسته به د اوبو لوی لوبني ته تلل چي اودان (آبدان) نومېده، چېرې چي څو دانې اودانونه الکانو د اوبو څښلو د پاره تر ونو لاندې ایښودل شوي وو، تر څو ترې په اوسپنيز جامونو کي اوبه و څښي.

سیدو او عیدو

هغوی د اوبو څښلو نه وروسته، بېرته خپل ټولګي ته تلل.

درې میاشتي وروسته د هغوی ټولګي ته یو بل الک هم د کنډز له
ښار نه بدل (سه پارچه راوړه) شو.

د هغه نوم عارف و.

هغه به په ټولګي، ښوونځي کې ورو، ورو لکه زرکه ګرځېده او
الکانو پرې نوم کوک (کبک، کهلک) کېښود.

نورو الکانو هم نومونه درلودل لکه:

طاهر - ټینګو

فیض - کلمبه (کولمبه)

اسد - سرخه

قیوم - دراز

داد خدا - موفره

اشرف - دهن کج

نبی - بچه حاجي

قیوم - کله کلپي

صبور - بوله

فرید - قیچ

ولی - چایجوش

سیدو او عیدو

فرهاد - چپلي

نبي - چپ

فرید - لنگ

افراز - چلی (چري)

ودود - سوخته

رحيم - هېچ

موسی - تنبل

آصف - فوتبال

بشير - گاو

خير محمد - خرگوش

زلگی - پترول

یما - آتش

قدوس - شتر

موسی - سپل پای

نجیب - چونته

حارث - گیریانوک

او داسي نور.

سیدو او عیدو

ټول ټولگیوالو به سره په بڼه توګه ژوند او خپل سبقونه ویل.
سیدو او عیدو به کله نا کله د یوه او بل کورونو ته تلل، البته به یې د
یوه او بل نه سبقونه (سبقونه) زده کول.

څه وختونه تېر شو او هغوی تر شپږم ټولګي پورې یوه ځای سبقونه
(سبقونه) و ویل.

هغوی دواړو شپږم ټولګي په بریالیتوب سره تر سره کړ، هغوی
اړین وو تر څو د اووم ټولګي شاملېدو له پاره د کانکور آزمویڼه
ورکړي.

د شپږم ټولګي نه د خلاصېدو او په اووم ټولګي کې د شاملېدو د
کانکور اساسي موخې په لاندې ډول وې:

۱. که څوک د کانکور په آزمویڼه کې بریالی کېږي، کولای شي
اووم او د هغه نه پورته خپلو زده کړو ته پایښت (دوام) ورکړي.

۲. که څوک د کانکور په آزمویڼه کې بریالی نه کېږي، کولای
شي لیک او لوست پرېږي او یا هم په نورو لنډ مهاله مسلکي
(حرفوی) بنوونځیو ته پایښت (دوام) ورکړي.

چې په پایله کې ترې خټګر، ویلډر، ترکان، رنګرېز، نرس، د
موټرو مستري، کالي ګنډونکی، مسګر او داسې نور تخنیکران
ترې بشپړ (خلاص، فارغ) شي.

سیدو او عیدو

هغوی دواړو به زیار باسه تر څو په کانکور کې بریالی شي، خپل سبکونه پر مخ بوزي، چې په راتلونکي کې اینجینېران شي، د خپلو کورنیو لاس نیوی او هېواد ته گټه ورسوي.

د کانکور د آزمویني پېر(وخت) ورسېد.

ټولو د گډون له پاره د آزمویني کار تونه تر لاسه کړل.

یوه اونۍ وروسته د کانکور د آزمویني نېټه او ځای و ټاکل شو.

د هغوی د آزمویني ځای په اوومه سیمي کې د محراب الدین بنوونځی و.

هوا سره او د لیندی د میاشتي پنځه لسمه نېټه وه.

هغوی دواړه وختي له کوره و وتل.

د سرک پر غاړه سید د عیدو په انتظار ولاړ و.

عیدو هم ورسېد.

دواړه په پښو د ټاکلي بنوونځي خوا ته روان شوو.

په لاره کې عیدو، سیدو ته و ویل:

که پوښتنې سختې وي ، څه به وکړو؟

سیدو و ویل:

نه پوهیږم.

سیدو او عیدو

بیا عیدو و ویل:

کېدای شي الله هم څنگ پر څنگ کښېنو او یو د بل سره د سوالونو په ځوابونو (حلولو کې) مرسته وکړو؟

سیدو و ویل:

نه!

کمان نه کوم.

دلته ټول زمونږ بښونکی وو.

هغوی هم چېرې مونږ مرستې (نکل، نقل) ته پرېښودو.

کیدای شي دلته نور بښونکي وي.

عیدو و ویل:

وگورو!

که امکان وي، یو بل سره به مرسته وکړو.

سیدو و ویل:

سمه ده.

بیا هغوی په منفي اړخونو بحثونه پیل کړل او ویي ویل:

که بریالی نه شو، څه به وکړو؟

مونږ پلان لرو چې اینجینېران شو.

سیدو او عیدو

ترکان او داسی نورې حرفې (دندې) خو بې زده کړې کسان هم مخ
ته وړي.

بیا سیدو زیاته کړه.

زما پلار به راباندې په غصه شي او ما به له کوره و باسي.

په خبرو خبرو کې هغوی ټاکلي بنوونځي ته ورسېدل.

د بنوونځي په دروازه کې ټاکلو (موظفو) کسانو د هغوی نه د آزمویښي
د کارتونو پوښتنه وکړه.

هغوی خپل کارتونه و بنودل او موظفو کسانو هغوی ته د ننوتو اجازه
ورکړه.

هغوی بنوونځي انگر ته د ننه شوو.

په انگر کې یې مېزونه او څوکی و لیدي.

ډیر خپه شوو او و یې ویل:

دلته بل رنگ آزمویښه ده.

بیا یوه بنونکي ته نږدې شوو او د هغه څخه یې پوښتنه وکړه:

آزمویښه څه وخت پیلېږي؟

هغه و ویل:

سیدو او عیدو

لږ ځنډ وروسته.

بیا بنونکي زیاته کړه.

تر څو چې ټول زده کوونکي راټولېږي، تاسو کولای شئ لمر ته انتظار وکړئ.

هغوی د بنونکي خبره ومنه او لمر ته دانگر په یوې سیمې کې کښېناستل.

څه وخت تېر شو.

بنونکي او زده کوونکي راټول شوو.

په بنوونکو کې د هغوی د بنوونځي بنونکي نه په سترگو کېدل.

بیا چورک (شپېلی) وشو او الکانو ته و ویل شو چې دی هر ټولګي زده کوونکی دي په جلا، جلا لیکه کې ودرېږي (پیل شي).

په هره لیکه کې دوی، دوی زده کوونکي باید خوا په خوا ودرېږي.

الکانو ومنه.

هر څوک د خپلو ټولګیوالو سره په لیکو کې ودرېدل.

بیا عیدو او سیدو هم خوا په خوا د خپل ټولګیوالو په لیکه کې ودرېدل.

الته څو سر بنونکي هم وو.

سیدو او عیدو

هغوی به نورو ته لارښونې کوي.

بیا د کانکور د آزمویني مسول، ښونکو ته و ویل:

ژر، ژر الکانو ته لارښونه وکړئ، تر څو پر مناسبو ځایونو کښېښي.

زده کونکي د ښونکو لارښونو پر بنسټ په ټاکلو ځایونو کېناستل.

بیا د ښونکو له خوا، زده کونکو ته د کانکور د آزمویني سوالونه ورکړل شو.

او هغوی ته و ویل شو.

- ښي خوا ته کتل ۱۰ نمري کمپري.
- کيڼ خوا ته کتل ۱۰ نمري کمپري.
- څټ خوا ته کتل ۳۰ نمري کمپري.
- مخ کس ته اشاره او یا د هغه پام، بلې خوا ته اړول ۵۰ نمري کمپري.

بیا سر ښونکو و ویل:

اله ژر په ځوابونو(حلولو) پیل کړئ.

هوا سره ده.

زده کونکو د سوالونو پر ځوابونو(حلولو) پیل کړ.

د سیدو او عیدو ځایونه هم لري او په جلا، جلا لیکو کې و.

سیدو او عیدو

هغوی نه شو کولای یو بل سره مرسته او یا هم یو بل ته نکل ورکړي.

سیدو او عیدو په لمړي کي خپل اسانه پوښتنې خُواب (حل) او بیا هغوی د ستونزې (سختې) پوښتنې حل کړي.

سیدو د سترگو لاندې خپل ملگري ته کتل چې څرنکه پوښتنې خُوابوي(حلوي).

عیدو به کلم (قلم) واخیست او د خُوابونو خوا ته به یې و څرخاوه، پر کوم خُواب به چې د کلم څوکه ودریده، د هغه خُواب نه به یې کربنه راتاوه کړه، بیا به بلي پوښتنې ته، ته.

څه وخت تېر شو.

د آزمویني لوی لارښود غږ کړ:

الکانو!

پوره لس د کيکي وخت لری، تاسو کولای شئ خپل خُوابونه بشپړ کړی او لس دکیکو نه به ورسته، ښوونکي ستاسو د آزمویني پارچي راټولي کړي.

لس دکیکي پوره شوي او ښوونکو د پارچو په راټولولو پیل کړل.

پارچي ټولي شوي.

سیدو او عیدو

بیا د آزموینې لوی امر و ویل:

ستاسو د کانکور د آزموینې پایله به بلې اونی کې څرگنده شي.

تاسو کولای شئ خپلو بنوونځیو ته لار او خپلې پایلې الته تر لاسه کړئ.

تاسو ټولو ته ښه چانس غواړم.

په مخه مو ښه.

اونی پوره شوه او ټول زده کونکي خپلو بنوونځیو ته لاړل.

الته د کانکور د آزموینې پایلې د مدیر د دفتر په شیشو زورندې شوې وې.

سیدو او عیدو دواړه سره یو ځای او خپل بنوونځي ته لاړل.

الته یې د کانکور د آزموینې پایله ولیده.

هغوي دواړه توانېدلي وو چې په آزموینې کې بریالي شي.

هغوی بیا سرښونکی ته لاړل او د هغه څخه یې پوښتنه وکړه:

مونږ څه وخت کولای شو منځني بنوونځي ته لار شو؟

د مونږ له پاره د محراب الدین منځنی بنوونځی مناسب دی، هیله لرو چې مونږ الته ور وپېژنئ.

سر ښونکي و ویل:

سیدو او عیدو

تاسو سوچ مه کوی.

مونږ د تاسو د بنوونځي له پاره لمړني نه منځني ته لوړولو د معارف محترم وزارت ته وړاندیز کړی دی، هغوی مونږ سره ژمنه کړي ده تر څو دا بنوونځی د لمړني نه منځني ته لوړ کړي.

تاسو کولای شئ یوه میاشت وروسته راشئ او پوښتنه وکړئ.

میاشت تېره شوه.

سیدو او عید دواړه بنوونځي ته لارل، البته یې بیا د سر بنونکي نه پوښتنه وکړه.

سر بنونکی و ویل:

تاسو ته زېږی لرم.

سیدو او عیدو وپوښتل:

څه زېږی؟

سر بنونکی و ویل:

ستاسو بنوونځی د لمړني نه منځني ته پورته شو.

تاسو کولای شې دلته خپل اووم او اتم ټولگی هم بشپړ کړئ.

هغوی د دې خبرې په اورېدو سره ډېر خوشحاله شوو.

د سر بنونکي نه یې خدای پاماني واخسته او خپلو کورنو خوا روان شوو.

سیدو او عیدو

هغوی دوی کاله نور هم په هماغه بنوونځي کې زده کړې وکوي او بیا د حبيبي عالي ليسي ته ور وپېژندل شوو، تر څو البته تر دولسم ټولگي پورې زده کړې وکړي.

پسرلي شو.

هغوی دواړه د حبيبي په ليسي کې خپلې زده کړې پیل کړې.

هغوی دواړو د رياضي مضمون سره مينه درلوده، او تل به يې زيار باسه ترڅو د رياضي بنه کتابونه و پېري (واخلي).

هغوی به کله نا کله بنار ته تلل او د پير پلورنځيو کې به يې د رياضي، هندسي، مثلثاتو کتابونه لټول او پېرودل.

کوم کتابونه به يې چې په مناسبه بيه موندل هغه به يې پېرودل او کور ته به يې وړل.

بيا به يې د جمعي په ورځو يو د بل کورونو ته تلل او البته به يې د پوښتنو، ځوابونه حلول.

هغوی په ساينسي موضوعاتو کې، مخکښ وو.

هغوی نهم ټولگی په برياليتوب سره تر سره کړ او لسم ټولگي ته پورته (لاړل).

په لسم ټولگي کې عیدو لږ د سینما سره مينه پيدا شوه.

هغه به کله ناکله سینما ته، ته.

هغه به په سینما کې هندي فلمونه لیدل.

سیدو او عیدو

ورو، ورو عیدو د سینما تگ سره عادت شو.

هغه به د کورنی نه په پټه، سینما ته، ته.

هغه د سینما معتاد شو.

کله به یې چې یو فلم ولید د خلاصیدو سره سم به یې دهغه فلم دویم وخت (تایم) تکت و اخیست او هغه فلم به یې بیا وکوت.

کله به یې یو فلم د درې ځلو د پاره هم کاته.

عیدو به بنونځي د خلاصیدو نه وروسته سینما ته، ته.

هغه د تېمور شاهي سینما سره بلد شوی او یوه نوی فلم به یې البته کاته.

کله کله به هم بهزاد سینما ته، ته.

هغه به سیدو هم هڅاوه، چې سینما ته لاړ شي.

مگر سیدو د عیدو خبره نه منه.

هغه ته به یې ویل:

ما ته پلار مې اجازه نه راکوي چې سینما ته لاړ شم.

دوي کاله نور هم تېر شو.

په هېواد کي تلوېزیون په خپرونو پیل کړ.

د هغوی دواړو کورنیو د تور اوسپن تلوېزیون د پېرودلو توان نه درلود.

سیدو او عیدو

هغوی به د جمعی په شپه د گاونډیو کورونو ته، تلل او البته به یې د هندي فلمونو ننداره کوه.

عیدو به په لاره او بنوونځي کې د هندي فلمونو کیسي کوي. څه وخت تېر شو.

د پخواني شوروي اتحاد پو ځونه د هغه وخت دیموکراتیک رژیم (کمونیستی پلوي حکومت) په مرسته راغلل (پرغل وکړ) دا وخت د ژمي سرې شپې وې.

سیدو په کابل کې نه و.

هغه د خپل پلار سره د ننگرهار ولایت ته تللی و.

په کابل ښار کې د شپې مظاهري د کمونیستي رژیم پلو او د شوروي اتحاد د نظامیانو پر خلاف پیل شوي وې.

سیدو په دې اړه نه پوهېده چې په کابل او هېواد کې څه خبرې دي.

هغه پوره شل ورځې الله پاتې شو.

بیا بېرته کابل ته راغی.

هغه په پلچرخي سیمې کې د لمړي ځل له پاره بهرني عسکر او ټانکونه ولیدل.

هغه هک پک شو.

سیدو او عیدو

هغه یوه گړۍ وروسته کورته ورسېد او د بهرني عسکرو د راتگ په هکله یې د کورنۍ غړو نه پوښتنې کوي.

کورنۍ او خلکو به هغه ته د پاڅونکو، د الله اکبر ویلو په لارو، کوڅو، بامونو او سرکونو کې او د پیر د حکومت ډزې، بمبارۍ او بې گناه وژنو، کیسې کوي.

سیدو هک پک شو.

هغه د ځانه سره و ویل:

دا څه حال دی؟

څو ورځې چې نه وم، څومره مهمې پېښې شوې دي.

ښه ده چې زه په کابل کې نه وم.

د ډزو غبرونه، د الوتکوو بمبارۍ او د بې گناه خلکو وژنه ما ته د زغم وړ نه وه.

یوه اونۍ بله تېره او ښوونځي پیل شو.

عیدو او سیدو سره بیا یو ځای، ښوونځي ته په تگ پیل کړ.

عیدو به هم سیدو ته د کابل د ښار د مهمو پېښو کیسې کوي.

مياشت د ښوونځي د پیل نه تېره شوه، هرې خوا پاڅونونه (مظاهري، ارتالونه) په ښوونځيو کې پیل شوې.

سیدو او عیدو ته به د هغوی کورنۍ مشوره ورکوه، تر څو په ارتلو کې ونډه وا نه خلي او خپل ناپېلتوب و ساتي.

سیدو او عیدو

هغوی دواړو به د ارتالود گډون نه ډډه (جلاوالی) کوه.

یوه ورځ د لوړو ټولگیو زده کونکو په ارتال لاس پورې کړ.

هغوی د نورو زده کونکو نه وغوښتل تر څو په ارتالو کې ونډه واخلي.

په دې وخت کې د لوړو ټولگو زده کونکي، د نورو ټولگیو دروازو ته لارل او هغوی ته یې په ارتال کې د گډون بلنه ورکړه.

بیا ټول کډونکونکي له ټولگیو نه د باندې، لمړی په دالانو بیا وروسته د بنوونځي انگر ته کوز، غوښتل یې چې پوخ سړک ته و وځی او د نورو نږدې بنوونځیو دروازو ته لار او هغوی هم له ځانه سره یوځای (مل) کړي.

الکانو په انگر کې داسې شعارونه (تکبیر) ویل:

الله اکبر!

الله اکبر!

الله اکبر!

مرگ پر شوروي اتحاد او د هغه پر گوداگیو.

مرگ په تېري.

مرگ پر گوداگی او کمونیستي دولت او داسې نور....

سیدو او عیدو

په دې وخت کې د پولیسو ځواکونه راورسېدل او بنوونځي یې کلابند کړ.

بیا خاص پولیس او د امنیت کسان بنوونځي ته د نویو روسي صلاح گانو سره د ننه شوو.

هغوی پر تنګي زده کونکو د توپک د کونداغونو گزارونو پیل کړ.

او الکانو ته یې وویل:

اله ژر بېرته خپلو ټولګیو ته لار شئ.

هر څه مو چې په زړه کې دي د خپل بنوونځي د آمرینو، سیاسي کارپوهانو او د پولیسو مشرانو سره په ناستو (جلسو) کې حل کړئ.

ستونزې مه جوړوی.

عامه ودانیو، موټرو او د خلکو ملکیتونو ته زیان مه رسوئ.

که دا کار مو وکړ، تاسو ته به سخته سزا او په پایله کې به د بنوونځي نه و شړل شئ.

سیدو او عیدو هم په ارتال کې ګډون درلود.

وروسته تر دې چې د امنیتي کسانو په سپیکرو کې څرک د انګر نه بنوونځي ودانۍ ته د ننه او بیا وروسته خپلو ټولګیو ته لارل.

هغوي د بنوونځي کړکیو ته نږدې او د ارتال کونکو په ننداره شو.

ارتال کونکو د پولیسو خبره و نه منه او په چیغو به یې شعارونه ته دوام ورکاوه، تر څو نور امنیتي کسان راورسېدل او ټول ارتال کونکي یې کلابند، بیا یې د هغوی په نیولو لاس پورې کړل.

سیدو او عیدو

هغوی به مشران او لویان نیول او موټرو کې به یې د ننه کول.
واړه او کوشنیاں به یې هم نیول او بېرته به یې ټولگیو ته لېږل.
یوه گړی وروسته د هغوی عملیات پای ته ورسېدل، بسونه ډک او د
بنوونځي نه امنیتي اداروته و لېږدول شوو.
سیدو او عیدو دا ټوله ننداره په خپلو سترگو وکړه.
په ټولگي کې یې زده کونکي ډېر لږ وو، بنونکي هم ټولگیو ته د
زده کونکو له ډاره نه د ننه کېدل.
د رخصتی پیر ورسېد.
الکانو خپلو کورونو ته، تگ پیل کړ.
سیدو او عیدو هم د ټولگي نه د باندې او مخ په کورونو یې حرکت
و کړ.
هغوی د بنوونځي نه د باندې او د بنونځي په شمال لوري پوخ سړک
باندې روان شوو.
په لار او پولنډ سفارت نږدې شوو، په دې وخت کې چا د سفارت د
دروازې پر ساتونکو د تومانچې (تفنگچې) ډزې وکړې.
یوه کس یې و واژه.
کس له سیمې و تښتېد.
په دې وخت کې نور ساتونکي د سفارت له انگره و وتل.
د ټولو لارویو په درولو یې پیل کړ.

سیدو او عیدو

خو دکیکي وروسته نور امنیتي کسان د نږدې حوزې (سیمې) نه راورسېدل او لارویو پرپلټنې (تلاشي) یې پیل کړ.

د هر لاروی نه به یې د بېژندو اسنادو پوښتنه کوه.

هر چا چې اسناد درلودل، هغه به یې د پلټنې (تلاشي) نه وروسته خوشي کوه.

چا چې اسناد نه درلودل، هغه به یې الته کېناوه.

سیدو او عیدو ته هم نوبت ورسېد.

امنیتي کسانو د هغوی نه د اسنادو پوښتنه وکړه.

هغوی ورته د بنوونځي کارتونه وړاندې کړل.

امنیتي کسانو د هغوی کارتونه په زیر سره و کتل او وروسته له تلاشي نه یې، خوشي کړل.

په دې ورځ هغوی دواړه، کورونو ته بې وخته ورسېدل.

کورکي سیدو ته د کورنۍ غړي په غوصه شوو او ویې پوښتل:

ولي نن بې وخته راغلي؟

هغه ورته د تېر شوي ارتال او د پولنډ سفارت ته نږدې د دزو کیسه وکړه.

بیا پلار یې و پوښتل:

عیدو چېرته و؟

سیدو او عیدو

سیدو و ویل:

هغه هم زما سره و.

بیا یې وپوښتل:

تاسو ته خو به یې کوم زیان نه وي رسولی؟

هغه و ویل:

نه!

خدای فضل وکړ.

بیا پلار یې زیاته کړه.

ډېر احتیاط به کوی، د ارتال په منځ کې کېدای شي امنیتي کسان وي او یا هم د مجاهدينو سلاح لرونکي وي.

که هغوی د ارتال له منځ نه پر امنیتي کسانو ډزې وکړي، په دې وخت کې به ټولو ته زیان ورسېږي.

ډېری کسان به ټپي او یا شهیدان شي.

تاسو زیار او کوښښ وکړئ تر څو ځانونه لرې وساتئ.

سیدو و ویل:

سمه ده پلاره.

هغوی به په ډېر احتیاط سره بنوونځي ته تلل او راتلل.

په لاره کې به یې چا سره د سیاست په اړه خبرې هم نه کوي.

سیدو او عیدو

څه وخت تېر شو.

هغوی دولسم ټولگي ته ورسېدل.

بیا د دولسم نه سر ته رسولو نه وروسته د دوهم کانکور آزمویني ته چمتو شوو.

دواورو به غوښتل چې اینجینېران شي.

هغوی د آزمویني کارټونه تر لاسه کړل او د ژمي په ورځو کې یې

آزموینه د کابل پوهنتون په ساینس پوهنځي کې، چېرې چې هغوی ته د آزمویني ځای ټاکل شوی و، تر سره کړه.

دوې میاشتي وروسته د آزمویني پایلې د کابل پوهنتون کې په ټاکلي ځای و زړول شوې.

سیدو پولې تخنیک انستیتوت چه اوس د کابل پولې تخنیک پوهنتون په نامه یادېږي او عیدو د کابل تربیوي مخابراتو انستیتوت ته په لورو شمېرو (نمره) بریالي شو.

دوې اونۍ تېرې شوې.

او هغوی خپلو تعلیمي ځایونو ته لارل او الته یې نوم لیکنه وکړه.

د عیدو انستیتوت په ختیځ او د سیدو انستیتوت په لویديځ کې و.

هغوی په خپلو لوست پیل کړ.

سیدو او عیدو سره جلا شوو.

سیدو او عیدو

هغوی به په نورو ورځو کې خپلو انستیتیوتونو ته تلل او د جمعي پر ماسپینین به د یوه او بل کورونو ته، تلل.

کله به د سهار له خوا په کتاب پلورنځیو او دزازه مالونو د خرڅلاو هټیو ته تلل او البته به یې د مسلکي کتابونو لټون کوه.

کوم کتاب به یې چې خوښ شو، هغه به یې پېروده او د کورونو د کتابونو په الماریو کې به یې کېښوده.

کله به یې یو بل ته کتابونه د لوست له پار هم ورکول.

هغوی دواړو د کابل د ټولگټو کتابتون کارتونه هم لاس ته راوړي وو او د اړتیا په وخت کې به البته تلل او کتابونه به یې لوستل.

کله کله به یې کتابونه د یوې میاشتي له پاره د لوستو په نیت کور ته وړل او د لوستلو نه وروسته به یې بېرته کتابتون ته سپارل.

ځینې وختونه به کابل منډوی ته تلل او البته به ټولکي (به ټول باندي) کاغذونه اخستل او له هغو کاغذونو به یې د ریاضي، هندسي او مثلثاتو د سوالونو ځوابونه موندل (حلول). شپږ میاشتي تېرې شوې.

هغوی لمړی سمسټر په بریالیتوب سره پای ته ورساوه او دویم سمسټر ته پورته (اوچت) شوو.

سیدو په آزمویني کې لوړې نمرې تر لاسه کړې.

د کابل پولې تخنیک انستیتیوت د لایحې سره سم سیدو یې د لوړو زده کړو له پاره بهر ته ورو پېژاند (هغه ته یې بورسیه ورکړه).

سیدو ډېر خوشحاله شو او د خوشحالی نه په جامو کې نه ځاېد.

سیدو او عیدو

هغه په خوشحالی سره کورته راغی او دا خبره یې د خپلې مور او د کورنۍ نورو غړو سره ګډه (شریکه) کړه.

د کورنۍ غړي یې هم ډېر خوشحاله شو.

دا ځکه له یوې خوا ځوانان به د دولت له خوا په جبري توګه عسکري ته نیول کېدل او بیا به هغوی به یې د جګړې لیکو ته لېږل چې د مجاهدینو سره جګړه وکړی.

کومه جګړه چې زمونږ په هېواد تپل شوي وه.

ګټې به یې نورو تر لاسه کوي او زمونږ ځوانان به په کې د دواړو خواوو نه شهیدان کېدل او ادیرې به مو ترې ډکوي.

مور یې وویل:

دا خو ښه زېږی دی.

ښه به وي چې دا خبره ستا د پلاره سره هم شریکه کړم.

سیدو وویل:

سمه ده.

ورځ تېره او مازیګر شو.

د سیدو پلار له کاره راغی.

د چای د څښلو نه وروسته مور یې د هغه پلارته د سیدو د بورسي خبره وکړه.

د سیدو پلار ډېر خوشحاله شو.

سیدو او عیدو

بیا په سوچ کې ډوب شو او له ځانه سره یې و ویل:

که سیدو د لوړو زده کړو له پاره بهر ته لاړ شي، دا به له یوې خوا بڼه خبره وی.

هغه به د عسکری او ورور وژني له جنجاله خلاص او له بلې خوا به بڼې زده کړې وکړي.

هغه به خپل ځان او هېواد ته بڼه خدمت هم وکوي.

که چېرې هغه د لوړو زده کړو له پاره د هېواد نه بهر لاړ شي، په سیمې کې به ډنډوره شي چې سیدو بهر او کفري هېواد ته تللی دی.

په دې حال کې به مونږ، د ځمکې له حاصله پاتې شو او ټول حاصل به مجاهدين ځانو ته واخلي.

هغوی به پر مونږ جریمې هم کېږدي.

هغه په سوچ کې ډوب شو.

د سیدو مور پوښتنه وکړه:

څنگه په سوچ کې ډوب شوي؟

هغه د خپل د زړه خبره هغې ته و کړه.

هغه هم په سوچ کې شوه.

بیا یې هغه ته و ویل:

ته خو د اسلامي گوند کسانو سره بڼې اړیکې هم لري.

ته د هغو نه په دې هکله مرسته واخله.

سیدو او عیدو

هغه و ویل:

دا هم بڼه خبره ده.

بیا هغه سیدو راوغوښت.

هغه ته یې و ویل:

ته په دې هکله، چا ته څه مه وایه.

زه به دا خبره د خپلو دوستانو سره شریکه کړم، بیا به تا ته د پایلې په اړوند و وایم.

څه موده وروسته سیدو بیا خپل پلار ته یادونه وکړه او ویې ویل:

د انستیتیوت کمیټه ما ته وایي چې خپل اسناد وړاندې کړم، تر څو هغوی د پاسپورت او ویزې اسناد پروسې مخ ته یوسي.

د سیدو پلار و ویل:

ما ته دوی ور ځي نور هم وخت راکړه.

زه به درته احوال درکړم.

سیدو و ویل:

سمه ده پلاره.

دوی ور ځي تېرې شوي.

د سیدو د پلار ملگري هغه ته و ویل:

دا په دې مانا ده چې پسه، لېوه ته په یوې دښتې کې و وایي:

سیدو او عیدو

زه ستا د پلار نه پوروری وم.

اوس کولای شي خپل د پلارپور له ما نه واخلي.

بنه به دا وي چي:

دا خبره پټه و ساتي، کله چي کومه ستونزه منځ ته راغله بيا ما ته و وايه، زه به ورته بنه لار و مومم.

د سیدو پلار خوشحاله شو او د خپل ملگري نه يي مننه وکړه.

هغه مازيگر کور ته راغي.

خوشحاله بنکارپده.

بنځي يي و ويل:

څنگه نن خوشحاله بنکاري؟

هغه و ويل:

لږ څه روښنايي پيدا شوه.

هغي و پوښتل:

په کومه اړه کي؟

هغه و ويل:

د سیدو په اړه.

هغه هم خوشحاله شوه.

څه ځنډ وروسته سیدو د عیدو له کوره راغي.

سیدو او عیدو

هغه و لید چې مور او پلار یې په خبرو بوخت دي.

څه یې و نه ویل او بېرته انگر ته لاړ.

الته د گلانو په اوبو کولو بوخت شو.

لږ ځنډ وروسته پلار یې له کوتې نه را و وت او هغه ته یې غږ کړ.

سیدو پلار ته نږدې او هغه ته یې سلام و اچاوه.

هغه دسیدو سلام ته وعلیکم و ویل:

بیا یې زیاته کړه.

ته د خپلې د بورسي په هکله د خپلې مور نه دي پوښتنه وکړه.

ما هغې ته خپلې فیصلي و یلي دي.

سیدو کوتې ته د ننه شو.

مور ته یې سلام و اچاوه.

هغې سلام ته وعلیکم و ویل.

بیا مور یې ورته و ویل:

زه او ستا پلار په دې هکله کومه ستونزه نه لرو.

بڼه به وي چې دا خبره پټه وساتو.

هغه و پوښتل:

کولای شم چې دا خبره د عیدو سره شریکه کړم؟

سیدو او عیدو

هغې و ویل:

هو!

کولای شې!

هغه هم لکه ستا د ورور په شان دی.

خو!

هغه ته به وایې چې دا راز پټ وساتي.

هغه و منه.

سبا مازیگر د عیدو کور ته لار او هغه ته یې د خپل د پلار او مور
راضې کېدلو په هکله و ویل.

بیا یې زیاته کړه.

مور او پلار مې و ویل:

عیدو د بورسې په هکله خبر کړه.

خو!

هغه ته و وایه تر څو هیچا ته به په دې هکله څه نه وایې.

عیدو و ویل:

سمه ده.

زه به هیچا ته په دې هکله څه و نه وایم.

پر ما باور وکړه.

سیدو او عیدو

سیدو و ویل:

پوهیږم وروړه.

بیا سیدو و ویل:

څو ورځې وروسته زه بازار ته ځم او د سفر له پاره څه شیان اخلم.

عیدو و ویل:

زه هم در سره ځم.

زه به د شیانو په اخستلو او جگړو کې مرسته وکړم.

سیدو و ویل:

سمه ده.

دوی ورځې تېرې شوي.

عیدو د سیدو کور ته راغی.

سیدو او عیدو په خپلو کې پلانونه جوړ او هوډ یې وکړ تر څو د جمعې په ورځ ښار ته لاړ او په منډه یې کې خپل د سفر اړین شیان وپېږي.

عیدو د چای د څښلو نه وروسته د سیدو سره خدای پامانی وکړه او د کوره ووت.

شپه تېره او سهار شو.

سیدو د سها د چای څښلو نه وروسته د خپلې مور نه څه پیسې واخیستي او د کوره د باندې شو.

سیدو او عیدو

لمری د عید کور ته لار او د انگر دروازه یې وټکوه.

عیدو دروازی ته راغی او سیدو ته یې د کور د ننوتلو غوښتنه وکړه.

سیدو و ویل:

مننه کوم.

بنه به وي چې بنار ته لار شو.

عیدو و ویل:

ته دلته لږ انتظار شه!

زه به خپله کرتی واغوندم او څه پیسې به له خپلې مور ه هم واخلم.

سیدو و پوښتل:

ته په پیسو څه کوي؟

هغه و ویل:

زه ورته اړتیا نه لرم.

خو!

کېدای شي په کار شي.

سیدو وخنډل او ویې ویل:

زما سره په کافي اندازه پیسې شته، سوچ نه کوم چې ورته اړتیا پیدا شي.

عیدو و ویل:

سیدو او عیدو

په دري ژبه کې یو مثل دی چې وايي.

داشته به کار آید.

سیدو وخنډل او ویي ویل.

سمه ده.

ژر راشه!

عیدو و ویل:

سمه ده!

عیدو کور ته د ننه شو خپله کورته (کرتی) یې واغوسته او څه پیسې یې له خپلې مورې هم واخیستې.

بیا د کوره د باندې او د سیدو سره مخ پر پاخه سرک روان شو.

هغوی د بناري موټرو تم ځای ته لارل او د بس په انتظار شوو.

څه موده تېره شوه.

ملي بس راوړسېد.

سیدو او عیدو بس ته پورته (وختل) شوو.

بیا عیدو سیدو ته په غور کې و ویل:

په جبو (جیبو) دې پام کوه.

هغه و خنډل او عیدو ته یې و ویل:

ته هم پام کوه.

سیدو او عیدو

لږ ځنډ وروسته هغوی بنار ته ورسېدل.

له ملي بس نه کوز او منډیې ته د ننه شوو.

سیدو خپل لپست له جبهه را و وپست او د شیانو په اخستنه یې پیل کړ.

عیدو به سیدو سره د نرخ په جگړو او پیسو شمېرنې کې مرسته کوه.

سیدو به شیان پېرودل او عیدو به په یوې لوی کڅوره کې اچول. هغوی ډېری برخه شیان و پېرل.

بیا یې لپست ته وکتل.

یوه کرتی او یوه څرمن بکس په لپست کې پاتې ول، نور ټول شیان یې اخستي ول.

بیا هغوی فروشگاه (فروشگاه بزرگ افغان) ته د ننه شوو او کرتی یې هم واخسته.

هغوی بیا د څرمن بکسونو هټی ته ننوتل او یوه بڼکلی بکس یې هم خوښ کړ.

بیه، بقاله یې ډېره وکړه.

د بکس بیه دوی زره افغانی وې.

سیدو خپل جب ته لاس تر څو پیسې وشمېرې.

هغه پیسې وشمېرې.

سیدو او عیدو

ټولې پیسې ۹۰۰ افغانۍ پاتې وې.

بیا یې ټول جېونه ولټول.

۸۰ افغانۍ یې نورې هم پیدا او د هغو پیسو سره یې یوځای کړې.

هغه ټول جېون په ځیر سره ولټول.

خو!

څه یې پیدا نه کړل.

بیا یې هټېوال ته وویل:

زه به در ته ۵۰۰ افغانۍ بیانیه درکړم، بیا به سبا نورې پیسې راوړم
او بکس به درنه واخلم.

اوس زما سره پیسې نه شته.

به دې وخت کې عیدو وویل:

یوه ثانیه صبر وکړه.

ما هم له کور نه څه پیسې اخیستي دي.

هغه هم د خپل جېب نه پیسې را و وېستي.

بیا هغه یې وشمېرې.

د هغه پیسې ۱۵۰۰ افغانۍ وې.

هغه یې ټولې سیدو ته ورکړې.

سیدو د هټېوال پیسې ورکړې.

سیدو او عیدو

بیا دواړه د هټۍ په یوې برخې کې کیناستل.
ټول شیان یې په څرمن بکس کې ځای پر ځای کړل.
بیا یې د هټیوال نه مننه او خدای پاماني واخسته او له فروشگاه نه و وتل.

وخت غرمه او دواړه وړي شوي وو.

سیدو عیدو ته و ویل:

زه خو ډېر وړی شوی یم.

ته څنگه؟

عیدو و ویل:

زه هم.

سیدو ویل:

ودرېره!

د جب پیسې وشمیرم چې څومره پاتې دي؟

عیدو و ویل:

د ټکسي خو کېږي.

ته سوچ مه کوه.

سیدو پیسې وشمېرې.

۴۸۰ افغانۍ پاتې وې.

سیدو او عیدو

بیا یې عیدو ته وویل:

پیسی ډېرې دي.

لمړی به هوټل کې ډوډی وخورو او بیا به کور ته لاړ شو.

عیدو و منه.

هغوی د پاخه سرک نه تېر شو او د فروشگاه مخ رستورانټونو ته لاړل.

پخوا وختونو کې د فروشگاه مخې ته خورا ډېر رستورانټونه ول.

او له هر یوه نه د هندي سندرو غبرونه راتلل.

عیدو چې د هندي سندرو شوقي و، د سیدو خبره یې ومنه.

دواړه یوه رستورانټ ته د ننه شوو.

عیدو د لاس منځلو نه وروسته سیدو ته وویل:

راځه د هغه تلویزیون ته مخامخ کېنو.

سیدو و منه.

هغوی بکس هم ځانته نږدې کېښود.

بیا یې د قابلې پلو فرمایینت ورکړ.

لږ ځنډ وروسته پلو د سالنډ، قورمې سره ورسېد او دواړه په خوړلو پیل کړ.

عیدو به یوه مړی اخسته بیا به یې تلویزیون ته کتې.

سیدو او عیدو

هغوی ډوډی وخوره.

سیدو پیسی ورکړي او د رستورانټ نه دباندې شوو.

بیا یې تکسي ته لاس ورکړ.

عیدو د تکسي له چلونکوي سره خبرې وکړې.

هغه د سیدو د کور پته ورکړه.

چلونکي و ویل:

تر نوموړي ځای پورې په ۸۰ افغانۍ.

عیدو و ویل:

مونږ هر وخت په ۶۰ افغانۍ ځو.

چلونکي و ویل:

نن د جمعي ورځ ده او له هغې خوا بېرته، نش راحم.

بیا عیدو و ویل:

خیر!

نه ستا خبره او نه زما خبره.

۷۰ افغانۍ در کوو.

چلونکي ومنه.

بیا عیدو غږ کړ.

سیدو او عیدو

د موټر ډاله خلاصه کړه چې بکس په کې کېږدو.
چلونکي ډاله خلاصه او عیدو بکس په ډاله کې کېښود.
بیا ډاله یې وټړه او دواړه په موټر کې کیناستل.
چلونکي په لاره کې سیاسي کیسې پیل کړې.
عیدو و ویل:
مونږ زده کونکي یو.
په سیاست نه پوهیږو، ښه به وي چې په دې اړه خبرې و نه کړو.
چلونکی و منه او څه یې و نه ویل.
ځنډ وروسته هغوی د سیدو کور ته ورسېدل.
د سیدو کشر ورور په لوبو بوخت وو.
سیدو او عیدو له ټکسي کوز (کښته) بیا یې بکس هم کښته کړ.
د سیدو کشر ورور بکس واخست او کور ته یې د ننه کړ.
سیدو د چلونکي پیسې ورکړې او هغه بېرته مخ په ښار روان شو.
سیدو او عیدو هم کور ته د ننه شوو.
الته یې څه دمه وکړه او چای یې هم وڅښه.
لږ ځنډ وروسته هغوی دواړو ټول کالي د لیکل شوي لېست سره
پرتله کړل ترڅو، څه پاتې نه وي.
هغوی ټول شیان اخستي ول.

سیدو او عیدو

څه پاتې نه ول.

بیا عیدو د سیدو نه پوښتنه وکړه:

څه وخت په خیر حرکت دی؟

سیدو و ویل:

تر اوسه څرگنده نه ده.

زه تا ته یوه ورځ د مخه خبر درکوم.

سیدو به هره ورځ پولي تخنیک انستیتیوت ته، ته او الله به یې د ټاکلي مسول نه د تگ وخت پوښتنه کوه.

یوه اونۍ تېره شوه.

سیدو بیا د پوښتنې له پاره ټاکلي کس دفتر ته لار.

کس ور ته و ویل:

تا ټول خپل معاینات بشپړ کړی دي؟

سیدو و ویل:

هو!

بیا یې و پوښتل:

کالي دي هم چمتو دي؟

هغه و ویل:

هو!

سیدو او عیدو

بیا بی و ویل:

د دوشنبې په ورځ سهار په اوو بجو د کالیو سره هوایی ډگر ته لار
شه.

ستا او د نورو زده کونکو الوتنه تر سره کېږي.

سیدو وپوښتل:

کولای شم له تاسو نه خپل پاسپورت واخلم؟

هغه و ویل:

نه!

ستاسو پاسپورتونه او ویزی د هوایی ډگر په ترمینل کې یوه ګری
مخکې له الوتنې نه درکول کېږي.

بیا هغه و ویل:

که چېرې مونږ هوایی ډگر ته لار شو او پولیس پوښتنه وکړي چې
ته چېرته ځي؟

زه ورته څه و وایم؟

هغه و ویل:

کومه ستونځه نه شته.

د هوایی ډگر په لمړۍ دروازه کې ستاسو لېستونه شته.

پولیس به ستاسو نه ستا نوم، د پلار نوم د الوتنې نېټه پوښتنه وکړي.

سیدو او عیدو

ته به ورته خُواب ورکړي.

همدا راز زمونږ د پوهنتون یوه کس به هم، الله وي.

که چېرې کومه ستونزه وي، هغه به مونږ ته تېلفون وکړي.

مونږ به په څو ثانيو کې ستونزې حل کړو.

سیدو خوشحاله شو او د هغه نه یې مننه وکړه.

بیا یې د هغه نه خدای پاماني واخسته او د انسټیټیوت نه د باندې شو.

لمړی په برېښنايي بسونو کې و خوت او د ښار مرکز (ده افغانانو) سیمې کې له بس نه ښکته شو.

لږ اخوا لاړ او خپلې سیمې په ملي بس کې کیناست او کور ته لاړ.

هغه خوشحاله ښکارېده.

شپې یې خپلې الوتنې د نېټې وخت څرگند کړ.

کورني یې له یوې خوا خوشحاله او له بلې خوا چې له هېواد او کورنۍ نه لرې کېږي، خواشیني شوو.

شپه تېره او سبا شو.

سبا مازیگر د عیدو کور ته لاړ او هغه ته یې د الوتنې د نېټې په هکله معلومات ورکړ.

عیدو هم د یوې خوا خوشحاله او د بلې خوا خپه شو.

هغه و ویل:

سیدو او عیدو

زه هم ستا سره تر هوایي ډگرپورې خم.

سیدو مننه وکړه او د چای د څښلو نه وروسته د عیدو له کوره ووت
او خپل کور ته روان شو.
ټاکلی وخت ورسپد.

عیدو سهار وختی د سیدو کورته لاړ او البته دواړو د سهار چای یو
خای و څښه.

بیا سیدو و یل:

زه به د کورنی سره خدای پاماني وکړم، بیا به له کوره و وخو.

عیدو و ویل:

سمه ده.

سیدو د انگر برنډې ته لاړ.

الله ټوله کورنی یې د هغه د خدای پامانی له پاره ولاړ وو.

هغه د کورنی ټولو غړو سره خدای پاماني وکړه او بېرته د میلمه
کوټې ته راغی چې د انگر په بلي خوا او لوی دروازي سره جوخت
و.

عیدو بکس واخیست او له انگر نه د بانډې شو.

د سیدو مور هغه پسی اوبه وشیندې.

هغوی لمړی پاخه سرک بیا هوایي ډگر ته لاړل.

سیدو او عیدو

د ډگر په لمړۍ دروازه کې پولیسو له هغوی نه پوښتنې وکړې او و ویی ویل:

کولای شو ستاسو پاسپورټونه او ویزې و گورو.

سیدو و ویل:

زمونږ پاسپورټونه د زده کړیالانو د مسول کس سره دي اومونږ ته یې د الوتنې نه یوه گړۍ د مخه راکوي.

یوه پولیس و ویل:

تاسو دواړه زده کړیالان یاست؟

سیدو و ویل:

هو!

مونږ دواړه زده کړیالان یوو، خو زه الوتنه لرم او زما ملگری زما سره، تر ترمینله ځې.

پولیس و پوښتل:

نوم دې څه دی؟

هغه و ویل:

سید محمد.

پولیس د هغه نوم په لېست کې وموند او بیا یې د هغه د پلار نوم پوښتنه وکړه.

هغه ورته سم ځواب ورکړ.

سیدو او عیدو

بیا پولیس و ویل:

سمه ده!

تاسو کولای شی، مخ ته لار شی.

هغوی وړاندې تلل او پولسیو به د هغوی نه د اسنادو پوښتنې کوي.

تر څو هغوی ترمینل ته ورسېدل.

دواړه ترمینل ته د ننه شو.

الته پولیس سیدو ته و ویل:

بکس دې دلته پر میز کېږده تر څو مسول کس یې ولټوي.

هغه بکس پر میز کېښود او مسول کس پر لټون پیل کړ.

بیا کس و ویل:

کومه ستونزه نشته.

کولای شي خپل بکس د آریانا افغان هوايي شرکت کتنځای ته وړاندې

تر څو هغوی یې ټاکلي الوتکې ته د ننه کړي.

هغه خپل بکس ټاکلي ځای ته یووړ او مسول کس ته یې وروسپاره.

بیا د ترمینل لارښود و ویل:

ته کولای شي د خپل ملگري نه خدای پاماني واخلي.

هغه د عیدو نه خدای پاماني واخسته او د ترمینل سالون ته د ننه شو.

سیدو او عیدو

عیدو ته هم لارښوونه وشوه چې د الوتکې تر الوتنې پورې کولای شي د ترمینل تراس (برنډی) ته وخېژي او الته د الوتنې ننداره وکړي.

څو شېبې وروسته مسافرو ته لارښوونه وشوه چې له سالون نه و وځي او ټاکلي بس ته وخېژي تر څو الوتکې ته، لار شي.

سیدو له سالون نه و وت او پاس یې وکتل.

عیدو برنډې کتارې ته نږدې ولاړ و او له سترگو یې اوبنکې بهېدې.

د سیدو په سترگو کې هم اوبنکې و څرخېدې او د عیدو خوا ته یې لاسونه وښورول.

ټول مسافر بسونو ته د ننه شو.

سیدو هم بس ته د ننه او تر څو یې سترگو لید درلود د عیدو خوا یې لاس ښوراوه.

عیدو هم خپل لاس ښوراوه.

موټر د الوتکې خوا ته ورسېد.

د الوتکې سټیورډیسو مسافرو ته د ختو اشاره وکړه.

سیدو هم په خپل وار زیني ته پورته شو او مخکې د الوتکې د ننوتو نه د ترمینل د برنډی خوا یې وکتل.

کسان ولاړ بنکارېدل، مگر نه پېژندل کېدل چې څوک دي.

سیدو خپل مخ راواړاوه او الوتکې ته د ننه شو.

سیدو او عیدو

بیا ستیوردیسی هغه ته و ویل:

دېخوا راشه!

کڅوره (بیک) دې پاس کېرده.

هغه خپل بیک پاس کېښود او ستیوردیسی هغه ته و ویل:

پر دې څوکی کېښه!

هغه پر څوکی کېښاست.

نور مسافر هم پر ټاکلو ځایونو کېښاستل.

ټول مسافر پوره شوو.

ستیوردیسی د الوتکې دروازه وتړه.

بیا د الوتکې زینه لري شوه.

څو ثاني وروسته الوتکه چالانه او ورو، ورو د الوتنې لیکي

(رنوي) خوا ته روانه شوه.

په دې وخت کې ستیوردیسی مسافرو ته د ملاوستني د ترو لارښونه

وکړه او ټولو ته يې و ویل تر څو خپل ملا وستني وتري.

بیا يې نورې لارښوني وکړې.

الوتکه دالوتني لیکې ته ورسېده او لږ ځنډ وروسته ته يې په ځغاستو

پیل او له ځمکې اوچته شوه.

الوتکې دوي دورې د کابل په ښار و وهي.

سیدو او عیدو

بیا آسمان ته اوچته شوه.

سیدو ۷ گړې وروسته خپل ټاکل شوی بناار ته ورسېد.

هغه په درسونو پیل کړ.

سیدو به په کال کې یوه ځل د دوبي په رخصتیاو کې کابل راته.

هر کله به چې کابل ته رسېده پر سبا به یې د عیدو کور ته، ته.

عیدو به هغه سره د سیدو کور ته راته.

سیدو به هغه ته عطرونه او نور شیان ډالی کول.

عیدو هم هغه خپل کور ته مېلمه کوه.

بیا به یې هغه د ځینو ماشومانو د لوبو فرماېنت هم ورکاوه.

سیدو به هغه ته کوچنۍ الوتکه، ریل گاډې او نور شیان راوړل.

کله به یې د هغه نه دا پوښتنه هم کوه:

عیدو!

ته نه په خپله ماشومان لرې او نه په کورنۍ کې.

ته د لوبو په سامانوڅه کوي؟

هغه به وېل:

خدای مهربانه دی.

هر څه به وشي.

سيڊو او عيدو

خو!

داسي فرمايښتي شيان به له کومه شي.

هغه به زياتوه.

يوه وخت په کار راځي.

درې کاله تېر شو.

عيدو له تربوي مرکز نه د اېنجنېر د مرستيال په توگه، فارغ شو.

د کار موندنې هڅه يې وکړه.

جبري عسکري، هغه ته د کار کولو وخت ور نه کړ.

هغه مجبوره شو چې په يوې عسکري قطعي کې ځان څېره او جبري عسکري خدمت تر سره کړي.

هغه د عسکري په دندې بوخت شو او درې کاله يې عسکري وکړه.

سيډو هم شپږ کاله وروسته له پوهنتون نه فارغ او هېواد ته ستون شو.

هغه هم کوبښ وکړ تر څو دنده تر لاسه کړي.

هغه هم و نه توانېد چې دنده تر لاسه کړي.

هغه هم د عيدو په څېر عسکري ته لاړه.

هغه د ۶ مياشتو عسکري په دوڼيمو کلونو کې تر سره کړه.

سیدو او عیدو

وروسته له څو کالونو دواړه بريالي شو تر څو په خپلو برخو کې دندې تر لاسه کړي.

یوه کال وروسته له دندو څخه په هېواد کې بدلون راغی، شوروي پلوه حکومت لړنگ او مجاهدينو واک تر لاسه کړ.

لمړۍ دوي مياشتي د حضرت صبغت الله مجددي وار و.

بيا وروسته د استاد برهان الدين رباني د څلورو مياشتو له پاره په پاکستان کې وار د مخه ټاکل شوی و.

څلور مياشتي تېرې شوي، او وار د گلبدین حکمت یار ورسېد.

په دې وخت کې سیدو واده وکړ او عیدو یې هم سر خوان (د واده د مراسمو د مصرف او ډوډۍ) مشري کوه.

د سیدو واده په خیر تېر شو.

استاد برهان الدين رباني له واک نه لرې نه شو، یوه شورايي جوړه کړه او خپل حکومت ته یې دوام ورکړ.

په دې وخت کې کورنۍ جگړې پیل شوې.

سیدو او عیدو د خپلو کورنو نه د تایمني سیمې ته کوم چې د جمعیت اسلامي په واک کې وې، کډه شوو.

د سیدو د دندې دفتر هم خیرخانی مېنې ته کډه شو او سیدو البته خپلې دندې ته پایښت (دوام) ورکړ.

د عیدو دفتر داسلامي گوند تر ولکې پاتې او عیدو خپله دنده له لاسه ورکړه.

سیدو او عیدو

عیدو څه موده وروسته یوه لاسي څلور ټایره گادی واخست او پر هغه به یې د بې ځایه شویوکسانو مالونه، له یوه ځای نه بل ځای ته لېږدول.

سیدو او عیدو به دیوه بل کورته تگ او راتگ کوه.

دوه کاله تېر شو.

په دې وخت کې د جگړو په لیکه کې څه بدلون راغی او د هغوی سیمې د جمعیت گوند کوم چې د دولت لارښوونه یې په لاس کې وه، پرېوتې.

عیدو بېرته خپلې سیمې ته کډه وکړه.

سیدو په هغې سیمې کې پاتې شو او کله به یې له یوه کور نه بل کور ته کډه کوه.

سیدو به په کرایې کورونو کې اوسېده.

عیدو به هم کله ناکله د سیدو لیدو ته، ته.

څو کاله نور هم تېر شو.

طالبانو په لمړی ځل په هېواد کې له کندهار نه سر راپورته کړ.

ورو، ورو یې سیمې تر لاسه کوي.

هېواد لویديځي، سویلي او ختیځي سیمې یې و نیوي.

بیا د کابل ښار دروازو ته ورسېدل.

څه وخت یې د کابل تر دروازو تېر بیا کابل ښار ته، د ننه شول.

سیدو او عیدو

په دې وخت کې سیدو د هوایې ډگر ته نږدې ژوند کوه.
مازیگر د بتخاک خوا نه د ږو غرونه راتل او یوه څرخي الوتکه
هم لیدل کېده چې له هوا نه یې راکتونه غورځول.
څه روښانه نه و، څوک نه پوهېدل چې څه خبره ده.
مانام شو.
هوا تیاره شوه.
د ږو غږ، نه اورېدل کېده، خو د موټرو غرونه مخ په ډېرېدو شو.
شپه تېره او سهار شو.
خلکو د لمانځه نه وروسته د خپلو راډیوگانو سره هر چېرې ډله، ډله
درېدل او د تالبانو د بری کیسې به یې کوي.
سیدو هم د خپل کور مخې ته ودرېد.
دولتي عسکر نه په سترگو کېده.
د بي بي سي راډیو نطاقانو ویل:
کابل ښار اوس د تالبانو په لاس کې دی او هغوي هېواد د شمال خوا
ته په مخه ځي.
خلک ټول هک پک شوي وو.
سیدو هم کور ته د ننه او وروسته د سهار د چای د څښلو نه د باندې
شو.
د څو گاونډیانو سره د هوایې ډگر سرک خوا ته لار.

سیدو او عیدو

څو شېبې وروسته سرک ته ورسېد.

په سرک کې د تالبانو پیک اپ (ډاډسني) موټرو گزومي کوي.

په موټرو کې تالبان لیدل کېده چې پر سرونو یې تورې لنگې وې.

هغوی ټولو زېږې درلودې او چا ته یې څه نه ویل.

سیدو د نورو گاوندیانو سره په ننداره بوخت و.

په دې وخت کې یو کس له بناړ خوا نه راغی او د سیدو د گاوندیو

سره یې ستړي مښي وکوه او هغه ته یې وویل:

تالبانو د هېواد پخوانی جمهور ریس ډاکټر نجیب الله او د هغه ورور

یې وژلي او د آریانا په څلور لاري کې یې زړولي دي.

د سیدو گاوندې و ویل:

راځئ!

لار شو او خپل په سترگو یې وگورو.

دا ناشونی کار دی.

هغه د ملگرو ملتونو په دفتر کې و.

سیدو ومنه.

هغوی مخ په څلور لاري په پښو و خوځېدل.

څه ځنډ وروسته هغوی څلور لاري ته نږدې شو.

څلور لاري خوا گڼه گڼه وه.

سیدو او عیدو

څه نه په سترگو کېدل.

هغوی نور هم وړاندې لارل.

دوې کسان زورند بڼکارېدل.

هغوی نور هم نږدې شو.

په ګڼه ګونه کې مخ ته لارل او وپي لیدل چې په رښتیا هغوي زورند شوي او کالي يې په وینو رنگ دي.

د یوه په پوزه کې يې د هغه د وخت پیسې لوله کړی او د ننه کړی وې.

دا حال هېچا ته د منلو وړ نه و.

خو کار شوی و.

په سبا يې عیدو د سیدو پوښتنې ته لار.

هغوی د غرمې ډوډۍ په ګډه و خوره او د چای د څښلو نه وروسته عیدو بېرته خپل کورته لار.

عیدو د سیدو نه وغوښتل تر څو بېرته سیمې ته ستون شی.

سیدو و ویل:

د اوس له پاره نه ځم.

حالات کړکېچن دي.

وروسته به وگورو چې څه کېږي.

سیدو او عیدو

وختونه تېر شو.

سیدو خپلي دندې ته، ته.

عیدو له دندې پاتې او په یوه درملتون کې یې دنده تر لاسه کړه.

کال وروسته یې کوژده وکړه.

په کوژدې کې یې د سیدو کورنۍ ته هم بلنه ورکړه.

دوې کاله وروسته یې واده تیار شو.

هغه سیدو ته دوې ورځې د مخه خبر ورکړی و.

سیدو هم د خپلي بڼځې او لور سره د هغه په واده کې گډون وکړ.

عیدو به خپلي دندې ته، ته.

دنده یې مسلکي نه وه.

خو هغه اړین و چې ورته پایښت (دوام) ورکړي.

هغه په درملتون کې بلد شوی او داروگانو په نومونو او کارونو هم پوی شوی و.

هغه اوس هم په هماغه ځای کې پر کار بوخت دی.

عیدو دوې زامن لري، خو سیدو دوې ځامن او یوه لور لري.

هغوی اوس هم یو د بل سره ډېرې بڼې اړیکې لري.

تگ او راتگ یې خورا لږ شوي دي.

مگر!

سیدو او عیدو

هغوی په مړي او ژوندي کې یو بل خبروي او حتماً په کې گډون کوي.

کله ناکله چې یو بل پسي خپه شي، په موبایل کې هم سره خبري کوي.

عیدو دومره د موبایل شوقي نه دی.

کوم وخت چې وغواړي د سیدو سره په واتس اپ کې خبرې او یا هم کوم پیغام لیکي، بیا خپل مشر زوی نه مرسته غواړي.

عیدو په خپل پلارنی سیمې کې وداني، وکره.

هغه دوي پورېز ودانی د حوبلی په دواړو خوايي جوړه کړه.

اوس يې خپل کشر ورو ته کوژده هم کړې ده.

خپله يې د کوخي په خوا (شمال خوا ته) او کشر ورور يې د حویلی په سویلي خوا کې ژوند کوي.

سیدو بېرته خپلي پلارنی سیمې ته لار نه شو.

هغه د هوايي ډگر لورې په پیسو کور واخیست او د خپلو ماشومانو سره الله ژوند مخته وړي.

هغوی دواړه اوس هم د کوشنیوالي په شان خواره ملگري دي.

پای

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معماری افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي (برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهر)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه/ دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

سیدو او عیدو

---

۱۹. منار جام – الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چي قانون نه شته (گدوډي د افغانستان په معمارۍ کې)
۲۶. مړنه جو ما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی تخنیک
کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچپن (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

سیدو او عیدو

---

۳۹. برف ها آب میشود
۴۰. رسم و تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بوډا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. د اسلامي معمارۍ پیل
۴۴. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۵. حیوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد دوم)
۴۷. د شپېلی مینه (مهینه) په کچه گری کی (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې بڼونکې مینان په یوه ټولگي کی (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کی ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بي زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کی تر ټولو نوې او گړندۍ کړنلاره د معمارانو او اېنجنېرانو(انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد سوم)
۵۹. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواره ملگري (پښتو ناول)

سیدو او عیدو

د کار لاندې کتابونو لېست

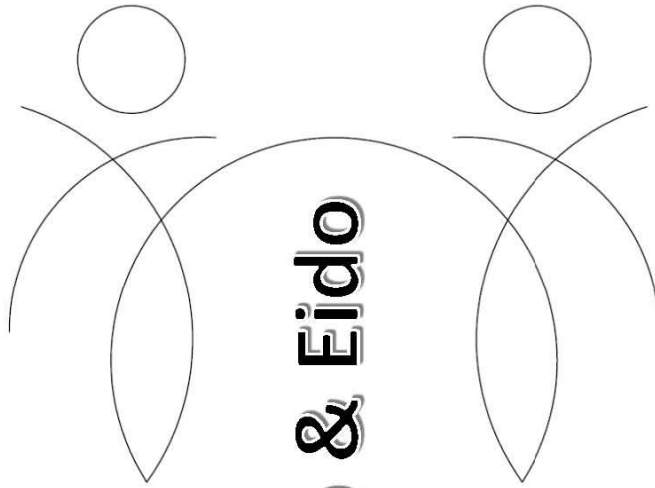
۱. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیر الله مخدوم
(جلد چهارم)
۲. د یوی میاشتی ناوی
۳. سر غندوی (ناب، مشهور) پوډري
۴. لیونی لپوه
۵. کوشنی سوداگره
۶. سپین کارغه
۷. سور تنور
۸. خره بیزو
۹. بندي مرغه
۱۰. توده برستن
۱۱. د ژوند پای

سیدو او عیدو

د امکان او وخت په صورت کی

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

Saido & Eido

Sweet Childhood Friends

Written by: PHD Architect Hashmatullah Atmar

Date: March - April /2025

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**